

מ"ת 56247/07/20 - מדינת ישראל נגד עלי דחלה

בית משפט השלום בנצרת

מ"ת 56247-07-20 מדינת ישראל נ' דחלה (עציר)
תיק חיצוני: 397906/20

לפני כבוד השופטת רות שפילברג כהן
מדינת ישראל המבקשת

נגד המשיב
עלי דחלה (עציר)

החלטה

זוהי בקשה לעצור את המשיב עד תום ההליכים.

כתב האישום ורקע

1. נגד המשיב הוגש כתב האישום המייחס לו החזקת נשק ותחמושת שלא כדין, בניגוד לסעיף 144(א) סיפא + רישא לחוק העונשין.

על פי הנתען, החזיק הנאשם, ביום 8.7.20 בסמוך לשעה 23.00, ברכב מסוג ג'יפ ניסאן המצוי בבעלות אביו, ואשר משמש את בני המשפחה לרבות את המשיב, בתת מקלע מאולתר, יחד עם מחסנית טעונה ב-20 כדורים בקוטר 9 מ"מ, וכן ב-39 כדורים בקוטר 9 מ"מ.

יחד עם כתב האישום הוגשה בקשה זו, למעצרו של המשיב עד תום ההליכים.

ראיות לכאורה.

1. אין מחלוקת בשלב זה על כך שבחיפוש שערכה המשטרה בקרבת ביתו של הנאשם, בכפר טורעאן, נמצאו, ברכב מסוג ג'יפ ניסאן (להלן: "הרכב"), שחנה בקרבת הבית, הנשק והתחמושת המצויינים בכתב האישום.

אין חולק על כך שמדובר בתת מקלע מאולתר, המסוגל להמית, ובתחמושת, בין היתר בתוך מחסנית טעונה בכדורים.

עוד אין חולק על כך שהרכב רשום על שמו של אבי המשיב.

יחד עם זאת, המשיב חולק על קיומן של ראיות לכאורה, ונטען כי לא הוא היה מי שהחזיק בנשק ברכב.

2. סעיף 144(ד) לחוק העונשין קבוע כדלקמן:

מקום שנמצא בו נשק, רואים את מחזיק המקום כמחזיק הנשק כל עוד לא הוכח היפוכו של דבר.

בצדק נטען ע"י ב"כ המבקשת, והדבר אינו מצוי במחלוקת, כי **רכב**, יכול ויהיה "**מקום**" במשמעותו של מושג זה בסעיף 144(ד), וראה לעניין זה לדוגמא החלטות ביהמ"ש העליון בבש"פ 9126/04 מ"י נ' עבדאללה חוסייני, ע"פ 8133/15 פראס יונס נ' מ"י (שאליו הפנה ב"כ המבקשת).

3. הצדדים חלוקים ביניהם בשאלה אם המשיב הנו "מחזיק" ברכב, בהתאם להגדרת סעיף 44(ד), ובהמשך למחלוקת זו, חלוקים הם אם חלה לגבי המשיב חזקה, כי הוא המחזיק בנשק שנמצא ברכב.

4. המבקשת טענה כי המשיב הנו "מחזיק" ברכב, השייך למשפחתו.

מנגד, באת כוחו של המשיב טענה כי מדובר ברכב משפחתי, אשר בעליו הרשום הנו אביו של המשיב, ואשר משמש את בני הבית השונים זולת המשיב עצמו, אשר אינו מחזיק כלל ברשיון נהיגה. נטען כי אין כל ראייה על כך שהמשיב השתמש ברכב ביום החיפוש, וכי מי שנהג ברכב באותו יום היה אביו של המשיב. צוין כי הרכב חנה במטע זיתים הצמוד לבית המשפחה, פתוח ללא נעילה, וכי הנשק נמצא בתא המטען שלו. מכאן ביקשה ב"כ המשיב לקבוע כי המשיב אינו מחזיק ברכב.

5. המונח "החזקה" מוגדר בסעיף 34כד חוק העונשין כדלקמן:

"לענין עבירה -

"החזקה" - שליטתו של אדם בדבר המצוי בידו, בידו של אחר או בכל מקום שהוא, בין שהמקום שייך לו ובין אם לאו; ודבר המצוי בידם או בהחזקתם של אחד או כמה מבני חבורה בידיעתם ובהסכמתם של השאר יראו כמצוי בידם ובהחזקתם של כל אחד מהם ושל כולם כאחד"

6. הרכב הנו רכב הרשום על שם אביו של המשיב. המשיב הנו רווק המתגורר בבית אביו יחד עם בני משפחה אחרים. הרכב חנה, כאמור, בסמוך לבית המגורים המשפחתי. מדברי המשיב בחקירה עולה כי "**הג'יפ הזה כל הזמן נמצא מחוץ לחצר הבית**" (חקירת המשיב בליל החיפוש, 9/7/20 שורה 26).

מדברי אבי המשיב עלה כי מדובר ברכב משפחתי שבו משתמשים ילדיו, אחיו ואחייניו (חקירת שאהר דחלה מיום 9/7/20 ש' 9) וכי ביום החיפוש האב החנה את הרכב ליד הבית הסמוך לשעה 15.00, והותירו פתוח עם המפתחות בפנים.

7. מקום חנייתו של הרכב בעת החיפוש הלילי תואר בדוחותיהם של השוטרים, מהם עולה כי כוחות המשטרה הגיעו לחיפוש ממוקד בביתו של המשיב עלי דחלה, וכי הרכב שבו נמצא בסופו של דבר הנשק היה **בסמוך לבית** (ראה דוחות השוטרים מוהנד עורבי, שמעון הקר ורועי נגר). עוד עולה כי בעת החיפוש המשיב היה במקום, יחד עם אחיו מחמד ועם צעירים נוספים.

8. מדובר, אם כך, ברכב משפחתי, שחנה בסמוך לבית המשפחה, והמצוי בשימושם החופשי של בני משפחה שונים. המסקנה הנה לפיכך כי לכל בני המשפחה, לרבות המשיב, הייתה שליטה ברכב, וכי המשיב הנו "מחזיק" ברכב, בהתאם להגדרתו של מושג זה בחוק העונשין, ובהתאם למפורט בסעיף 144 לחוק. כמפורט בהגדרתו של המושג "מחזיק", אין רבותא בכך ש"בני חבורה" נוספים, מלבד המחזיק, שולטים אף הם באותו "דבר" ואין גם נפקות לשאלת הבעלות על ה"דבר". כל מי שיש לו שליטה ב"מקום" הנו "מחזיק" בו.

9. חזקת המקום, לפיה מי ששולט במקום הוא גם המחזיק בחפץ שנמצא באותו מקום, מבוססת על השכל הישר ועל נסיון החיים. ההגיון אומר כי חפצים המצויים במקום, אשר לא פתוח וחשוף לשליטת הזולת ללא הבחנה, אלא מסוייג לשליטתו של בודד, או של קבוצה מוגבלת, הונחו במקום על ידי מי שמשתייך לאותה קבוצת אנשים שיש להם שליטה במקום. רכב משפחתי, החונה ליד בית מגורים, מוגבל על פי ההגיון לשליטתם של הבעלים, בני משפחתו, והקהל האחר שרשאי להשתמש ברכב, ומבחינה זו דומה הרכב הצמוד לבית לבית המגורים עצמו.

10. השאלה מי נהג באותו רכב, וטענת הסנגורית כי המשיב אינו נוהג ברכב אין בה למוטט או לסתור את הקביעה כי למשיב הייתה שליטה ברכב החונה ליד הבית. גם אם לא נהג ברכב, שליטתו של המשיב הרכב מאפשרת על פי ההגיון את ההנחה כי הניח ברכב נשק. נטען ע"י הסנגורית כי למשיב אין כלל רשיון נהיגה, ואולם גם לכך אין משקל לעניין ההחזקה ברכב כ"מקום". יצוין כי מחומר הראיות עולה שרכב אחר של המשפחה רשום על שם המשיב, על אף שטען שאינו מחזיק רשיון נהיגה.

11. "מחזיק" רשאי לסתור את חזקת המקום והנטל עובר על כתפיו להוכיח, בהוכחה של מאזן הסתברויות, כי החפץ אינו שלו (ראה דבריו של כב' השופט טירקל בע"פ 7362/01 סעד נ' מדינת ישראל). הטענות שהושמעו מטעם המשיב ייבחנו בשאלה אם יש בהן לסתור את חזקת המקום.

שוכנעתי, אם כן, כי המשיב הנו אחד המחזיקים ברכב, וכי חלה חזקה לפיכך כי הוא גם המחזיק בנשק שנמצא ביום החיפוש לאחר השעה 23.00, בתא המטען של הרכב.

12. כאמור, כעת יש לבחון, על פי טענות המשיב ועל פי יתר הראיות בתיק החקירה, את מידתה ואת חוזקה של חזקת המקום, ואת הפוטנציאל הקיים בידי המשיב לסתור אותה. יש לבדוק אם די בחזקת המקום העומדת לחובת המשיב, ובראיות הנוספות שבתיק החקירה, כדי להצטרף למידת ראיות לכאורה מספק כדי להניח שהמשיב יורשע בהחזקת הנשק. השאלה אם יש בידי הנאשם לסתור חזקה שבדין תלויה נסיבות היא (ראה את דברי כב' השופטת (כתוארה אז) נאור בע"פ 4495/03 **עזרא וואב ני מ"י**), ויש לבחון את יכולתו האובייקטיבית של הנאשם להוכיח את העובדה השלילית הנדרשת לשלילת החזקה.

13. אכן, בידי המשיב טענות עם משקל ממשי שיש בהן להחליש את חזקת המקום, ואולם מנגד, למבקשת ראיות משמעותיות לחיזוק חזקת המקום ולהוכחת אשמתו של המשיב בהחזקת הנשק.

14. לטובתו של המשיב עומדת העובדה שהוזכרה, לפיה הוא איננו המחזיק הבלעדי ברכב, וכמוהו מחזיקים ברכב גם בני משפחה אחרים, בהם אביו ואחיו. בא כוחו של המשיב טענה כי העמדתו של המשיב לדין מהווה אכיפה בררנית לעומת בני משפחה אחרים, דוגמת האב והאח מוחמד, אשר נחשדו בשלב מסוים בהחזקת הנשק, ואשר גם לגביהם קיימת חזקת המקום באותה מידה לפחות, ואולם לא הואשמו. בנוסף, קיימות נסיבות נוספות המחלישות את חזקת המקום, בהן העובדה כי הרכב לא היה נעול, ולכן הייתה גישה אליו לאחרים מלבד המשיב. מדובר בטענות אשר אכן מחלישות את חזקת המקום, שכן אין חולק כי למשיב אין שליטה בלעדית ברכב.

15. יצוין כי המשיב טען בחקירותיו כי הופלל, וכי אחרים שתלו את הנשק ברכב כדי לסבכו בפלילים. המשיב גרס גם כי יתכן והמשטרה שתלה את הנשק ברכב. טענה זו כשלעצמה איננה סבירה לכאורה, שכן על פי הראיות, הרכב חנה ליד בית המשיב מאז השעה 15.00 בקירוב, לאחר שאביו של המשיב החנה אותו שם. המשיב לא הצביע על כל ראיה שיש בה לשכנע כי גורמים עוינים, המבקשים להפלילו, הגיעו לאזור מגורי משפחתו, והטמינו נשק ברכב המשפחתי, ומדובר בטענה המנוגדת להגיון, בייחוד נוכח הימצאם של המשיב ושל אחיו, יחד עם צעירים נוספים, במקום בעת שהמשטרה הגיעה לבצע החיפוש.

16. למבקשת ראיה משמעותית מלבד חזקת המקום המסבכת את המשיב בעבירת הנשק, ואשר הימצאה מקשה על המשיב מאד לסתור את חזקת המקום.

מדובר בשיחה שקיים המשיב עם אדם בשם עומר דחלה, תושב טורעאן אשר המשיב עובד אצלו, ואשר היה אף הוא חשוד ועצור בעת חקירתו של תיק זה.

ביום 13/7/20, בעת שהמשיב ועומר דחלה היו עצורים, שוחחו השניים ביניהם כשהיו ברכב, ושיחתם הוקלטה ללא ידיעתם במסגרת תרגיל חקירה.

במהלך השיחה (ראה תמליל השיחה המסומן עא') מתבטא החשוד כך:

..סתם, אין עלינו כלום, בעזרת השם ביום רביעי נלך הביתה"

ובהמשך מתנהלת בין השניים השיחה הבאה:

"עומר: תגיד.. אתה נגעת בו, נגעת בו, נגעת בו, ניגבת אותו טוב"

המשיב: בקושי נגעתי בו

עומר: על השקית לא רואים, על השקית לא רואים, חלאס.

המשיב: נשאללה"

17. עומר דחלה, בחקירתו מיום 14/7/20, נשאל לגבי השיחה המוקלטת עם המשיב. בחקירה זו הכחיש עומר דחלה כל נגיעה לנשק. בהמשך, הושמעה לו הקלטת שיחתו עם המשיב ואף הוטח בפניו שבשיחה המוקלטת עם המשיב התייחס **לשקית**, וכי מדובר בפרט מוכמן, שכן הנשק אכן נמצא בשקית, ועומר דחלה לא היה אמור לדעת זאת אילולא הייתה לו נגיעה לנשק. תגובתו של עומר דחלה הייתה כי בשיחה עם המשיב, כששאל אם "נגע בו" התכוון בדבריו לפיגומים המשמשים לעבודות בניין. כשנשאל על ידי

החוקר מדוע היה חשוב לו לדעת אם המשיב נגע בפיוגומים, ומדוע הזכיר ניילון (שקית), שהרי אין עטיפת ניילון לפיוגומים, לא מסר תשובה משכנעת.

18. בחקירתו הנוספת מיום 17/7/20 שינה עומר דחלה את גרסתו, והפעם אישר **שכשאל את המשיב אם נגע ואם ניגב - התכוון לנשק** (ולא לפיוגומים). עומר דחלה מסר כי שמע שהמשיב עצור על החזקת נשק, ולכן שאל אותו אם נגע בנשק, ומסר עוד כי שמע שהנשק נמצא בתוך שקית, ולכן השמיע בשיחה עם המשיב את האמירה: **"על שקית לא רואים"**.

19. השיחה המבוקרת והמוקלטת בין המשיב לעומר דחלה הושמעה גם למשיב בחקירתו מיום 14/7/20. כשנשאל המשיב למה התכוון עומר דחלה כששאל אותו מספר פעמים **"נגעת בו?"** ענה כי הכוונה הייתה לאדם "הבן של סלימאן נאיף" (ש' 73), וכי עומר התעניין אם המשיב הכה את אותו אדם. המשיב לא נתן הסבר סביר לשאלה מדוע ענה: **"בקושי נגעתי בו"**, ומדוע אמר לו עומר דחלה: **"על השקית לא רואים"**.

20. תוכן השיחה הפרטית בין המשיב לבין עומר דחלה, מוסבר היטב בגרסתו האחרונה של עומר, המאשר שהתכוון לנשק, וכי התעניין אם המשיב נגע בנשק. המשיב אמר לעומר דחלה כי **"בקושי נגע"** ומהדברים עולה כי הבין היטב את השאלה. תשובתו מפלילה של המשיב מפלילה אותו ומדובר בראייה מכרעת לאשמתו של המשיב לכאורה.

21. עניין נוסף הנו התנהגותו של המשיב במקום, כשאנשי המשטרה הגיעו לערוך את החיפוש. דוחות השוטרים תיארו באופן עקבי ובולט כי המשיב, שהיה במקום, התנהג באופן מכון במטרה להקשות ולסכל את החיפוש ברכב הניסאן שבו התגלה הנשק. במקום היו כאמור אנשים אחרים נוספים, ואולם התנהגותו של המשיב צוינה כדומיננטית. מהתיאורים עולה כי המשיב התנגד לחיפוש מיד כשהגיעו השוטרים, ואולם הסלים בהתנגדותו לחיפוש לא בהתחלה, כשהשוטרים בדקו רכבאחר מסוג מיצובישי, אלא הגיב בחריפות דווקא בתגובה לכוונת החיפוש בניסאן שבו בסופו של דבר נמצא הנשק.

ראה לדוגמא את דו"ח הפעולה של מתן דסטה:

"..כאשר הבלשים ניגשו לרכב הנ"ל, עלי אשר מוכר לי מעבודתי במשטרה ניגש לעבר הבלשים והחל בצעקות למה אתם עושים חיפוש וכאשר הבלשים הגיעו לרכב לחלק האחורי, הנ"ל התחיל ללכת אחורה, ומנסה לחמוק".

בדו"ח של הבלש אגיד פוארסה צויין כי המשיב גילה התנגדות בולטת לחיפוש, ואף ניסה לשסות כלב בשוטרים. גם בדו"ח של הבלש רועי נגר תוארה התנגדותו הנמרצת של המשיב לחיפוש, וצויין כי לאחר שנמצא הנשק, המשיב צעק לבלש: **"אתה שמת את זה שם, אני ראיתי אותך"**.

מדובר בהתנהגות חשודה של המשיב, המטילה צל על טענותיו כי לא ידע דבר על הנשק שנמצא ברכב. התנהגות מחשידה המאפיינת בסימנים מפלילים של חשוד בעת חיפוש משטרה, הנה ראייה מחזקת עם משקל ממשי לאשמתו של המשיב לכאורה.

22. הראיות המפלילות את המשיב מבדילות אותו ממעורבים אחרים, אשר גם לגביהם קיימת חזקת המקום. אין לשלול כי בני משפחה נוספים של המשיב ידעו על הנשק והחזיקו בנשק יחד עמו כמבצעים בצוותא. לא בכדי הוחשדו בחקירה גם אביו של המשיב ואחיו מחמד. ואולם הראיות האחרות, ובראשן

תרגיל החקירה, מסבך את המשיב בלבד ולא את בני משפחתו, ומכאן הבדל משמעותי במצבו של המשיב לעומת אחרים. אשר על כן לא ראיתי בסיס לטענת ב"כ המשיב כי המבקשת נהגה בו אכיפה בררנית לעומת בני משפחתו האחרים.

23. בעניין טענת ההפליה ראוי לציין כי המשטרה הגיעה לבית משפחת המשיב לבצע חיפוש דחוף על בסיס הנחיית קצין הבילוש כי **המשיב, הוא ולא אחר, מחזיק באמל"ח** (ראה דו"ח של אגיד פוארסה). הנחיית הקמב"ל לא משמשת אמנם ראיה לאשמתו של המשיב, ואם קיים חומר חסוי, מן הסתם יוחסה בחסיון ולא יוצג, ואולם יש בחומר זה להסביר, בנוסף להסברים האחרים, מדוע הואשם המשיב בלבד ולא אחרים. החומר החסוי מסבך את המשיב דווקא, ולא את בני משפחתו, בהחזקת הנשק, ולכן הוא פועל לטובתם של חשודים אחרים, ויש בו כדי להחליש את חזקת המקום העומדת לחובתם של בני המשפחה ובני הבית.

24. עניין אחרון - לא מצאתי גם כי המשיב הופלה לעומת עומר דחלה, שהיה עצור כחשוד בתיק זה ולא הואשם, שכן נגד עומר דחלה, בניגוד למשיב, לא מתקיימת חזקת מקום לאשמתו, וגם כי אין ראיות מספיקות הקושרות אותו לנשק.

25. תיק החקירה אינו מציע ראיות פורנזיות לסבך בהן את המשיב, ולא התעלמתי מקשיים ראייניים עליהם הצביעה באת כוחו של המשיב. חרף זאת, מצאתי כי שילובם יחד של חזקת המקום הפועלת לחובת הנאשם, עם התבטאותו בשיחה הפרטית, אשר לא ידע כי הוקלטה, של המשיב עם עומר דחלה, עדותו המאוחרת של עומר דחלה, ותיאור התנהגותו החשודה של המשיב בעת החיפוש מהווים יחד מארג ראייני משמעותי, אשר מוכיח לכאורה את אשמתו של המשיב.

מצאתי כי מתקיימות ראיות לכאורה, ללא חולשה שיש בה להשפיע על ההחלטה בבקשה זו, לכך שהמשיב החזיק בתת מקלע ובתחמושת ברכב כמצוין בכתב האישום.

עילת מעצר

26. מדובר ברובה סער קטלני ובתחמושת לא מעטה. אין מחלוקת כי החזקתו של כלי משחית זה מקימה עילת מעצר. יתרה מכך, עבירות נשק מוגדרות בחוק המעצרים כ"עבירות בטחון", ומכאן חלה חזקה בחוק, בהתאם להוראותיו של סעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק המעצרים, כי המשיב מסוכן.

המשיב נעדר עבר פלילי, ואולם אין בכך לסתור את חזקת המסוכנות.

מי שמחזיק לכאורה בתת מקלע ובתחמושת ללא רשיון, עלול לפגוע קשות בבטחון הציבור ובשלום זולתו, במקרה של אי הסכמה או סכסוך.

בהמשך לדברים אלה, לא ניתן להתעלם מסכסוך הדמים, אשר הוזכר בתיק החקירה, השורר בין משפחת המשיב לבין משפחה אחרת בכפרו, במהלכה נגבו בשנים האחרונות אבידות בנפש. רקע זה מחריף את ההערכה כי המשיב מסוכן.

חלופת מעצר

27. ב"כ המשיב בקשה לשחררו לחלופת מעצר, וטענה כי יש לבדוק את החלופה ללא תסקיר, כדי למנוע מעצר ביניים עד לדיון הבא המתחייב מאילוצי שרות המבחן. הופניתי להחלטות בהן שוחררו משיבים אף ללא תסקיר, או שנעצרו באיזוק אלקטרוני חרף אישום בעבירות נשק.

מצאתי כי רוב ההחלטות אליהן הפנתה ההגנה שונות מענייננו, בין היתר כי ניתנו בעת שמצב החירום לא איפשר קבלת תסקירים, כי המשיב באותו מקרה עשה רושם טוב קיבל אחריות והביע צער על העבירה (במ"ת 61144-05-20), או כי דובר ברימון הלם, שאינו קטלני כנשק שכאן (מ"ת 925-06-20), או כי הוצגה הסכמה בין הצדדים, בניגוד למצב כאן (מ"ת 1080-12-19).

28. מצאתי כי לגבי המשיב נדרש תסקיר, וכי יש לבחון בכלים מקצועיים אם ניתן להסתפק לגביו בחלופת מעצר, אם ראוי הוא לאמון, ואם יש בידיו להציע חלופה הולמת. סיומה לאחרונה של שביתת העובדים הסוציאליים, שהייתה בתוקף בעת שהתקבלו חלק מההחלטות שאליהן הפנתה הסנגורית, מאפשר כעת לילך בדרך המלך, ולבחון לעומק את התאמתה של חלופה למשיב זה, שביצע לכאורה עבירה חמורה. התרשמותי מהעבירה שבוצעה לכאורה, ומהתנהגותו של המשיב בעת החיפוש, כפי שתוארה בראיות, הותירה צורך בהתרשמות נוספת ועמוקה יותר לגביו, ועל שרות המבחן, כזרועו הארוכה של ביהמ"ש, לסייע במילוי של צורך זה.

אני מורה לשרות המבחן להכין תסקיר מעצר מקיף ולבחון בו גם אפשרות למעצר בפיקוח אלקטרוני.

קובעת דיון ליום 1.9.20 בשעה 12:00.

שירות המבחן מתבקש לעמוד בזמנים ואולם אם צפוי עיכוב בהגשת התסקיר, יש להגיש התייחסות לכך לא יאוחר מיום 4.8.20.

ניתנה והודעה היום ט' אב תש"פ, 30/07/2020 במעמד הנוכחים.